

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 2 maja 2025 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Bezpieczne i zrównoważone dostawy surowców krytycznych – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (europejski akt w sprawie surowców krytycznych)

Surowce krytyczne mają kluczowe znaczenie dla gospodarki Europy oraz wielu różnych technologii wykorzystywanych w sektorach strategicznych, takich jak sektor energii odnawialnej, a także sektory cyfrowy, lotniczy i kosmiczny oraz obronny. Ze względu na rosnący międzynarodowy popyt na niektóre materiały i częstą silną koncentrację źródeł dostaw w określonych obszarach – Chiny zaspokajają 100 % zapotrzebowania UE na metale ciężkie ziem rzadkich, a Turcja odpowiada za 99 % dostaw boru – niezawodny dostęp jest niezbędny i cechuje się wysoką konkurencyjnością. Akt ten, nazywany europejskim aktem w sprawie surowców krytycznych, stanowi kompleksową odpowiedź na te wyzwania.

Rozporządzenie (UE) 2024/1252 ma na celu zapewnienie Unii Europejskiej (UE) dostępu do bezpiecznych, odpornych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz propagowanie efektywności i obiegu zamkniętego w całym łańcuchu wartości.

W związku z tym w rozporządzeniu zawarto środki mające na celu:

- zmniejszenie ryzyka zakłóceń dostaw surowców krytycznych poprzez wspieranie projektów strategicznych, dywersyfikację przywozu oraz sprzyjanie postępowi technologicznemu i efektywnemu gospodarowaniu zasobami;
- poprawę zdolności UE w zakresie monitorowania ryzyka związanego z dostawami i reagowania na nie;
- zapewnienie swobodnego przepływu surowców krytycznych i zawierających je produktów w UE, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokich standardów w zakresie zarządzania, ochrony środowiska i kwestii społecznych.

Rozporządzenie ma zastosowanie od 23 maja 2024 r.

Surowce strategiczne

- Załącznik I zawiera wykaz 17 surowców uznanych za strategiczne ze względu na ich znaczenie dla technologii ekologicznych i cyfrowych oraz dla zastosowań obronnych, lotniczych i kosmicznych.
- Komisja Europejska:
 - może zaktualizować wykaz w celu dodania kolejnych surowców w świetle ich strategicznego znaczenia dla technologii ekologicznych i cyfrowych oraz dla zastosowań obronnych, lotniczych i kosmicznych oraz w świetle przewidywanego wzrostu popytu i trudności z produkcją na świecie (metodologię wskazano w sekcji 2 załącznika I); może to też zrobić na wniosek Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych;
 - do 24 maja 2027 r., a następnie co trzy lata, musi dokonać przeglądu wykazu.

Surowce krytyczne

- Załącznik II zawiera wykaz 34 surowców uznanych za krytyczne ze względu na ich znaczenie dla gospodarki UE oraz ze względu na stosunkowo wysokie ryzyko związane z ich dostawami.
- Komisja:
 - może zaktualizować wykaz w celu odzwierciedlenia znaczenia gospodarczego innych materiałów lub ryzyka związanego z ich dostawami (metodologię wskazano w sekcji 2 załącznika II);
 - do 24 maja 2027 r., a następnie co trzy lata, musi dokonać przeglądu wykazu.

Wskaźniki referencyjne

Komisja i państwa członkowskie UE muszą:

- wzmacniać poszczególne etapy łańcucha wartości, aby do 2030 r. zdolność UE w zakresie każdego surowca była zbliżona do następujących wskaźników referencyjnych na poziomie UE lub je osiągnęła:
 - zdolność do wydobycia rud, kopalin lub koncentratów pokrywająca co najmniej 10 % unijnego rocznego zużycia surowców strategicznych,
 - zdolność w zakresie przeróbki, z uwzględnieniem wszystkich etapów pośrednich, pokrywająca co najmniej 40 % unijnego rocznego zużycia surowców strategicznych,
 - zdolność w zakresie recyklingu, z uwzględnieniem wszystkich etapów pośrednich, pokrywająca co najmniej 25 % unijnego rocznego zużycia surowców strategicznych;
- dywersyfikować przywóz surowców strategicznych, aby żadne państwo trzecie nie zapewniało więcej niż 65 % danego towaru.

Projekty strategiczne

Komisja, po wezwaniu do składania wniosków, uznaje projekty za „strategiczne”, jeśli:

- istotnie przyczyniają się do bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych;
- w rozsądnym terminie staną się technicznie wykonalne i osiągną wystarczającą wielkość produkcji;
- są zrównoważone pod względem środowiskowym i społecznym;
- przynoszą transgraniczne korzyści w UE lub generują lokalną wartość dodaną w państwie trzecim, w którym są prowadzone, z korzyścią dla gospodarek rozwijających się i rynków wschodzących.

Projekty oznaczone jako „strategiczne” korzystają ze wsparcia Komisji i odpowiednich rządów krajowych.

Procedura wydawania pozwoleń dotyczących projektów strategicznych nie powinna trwać dłużej niż 27 miesięcy w przypadku projektów wydobywczych i 15 miesięcy w przypadku projektów związanych z przeróbką lub recyklingiem. Terminy te nie uwzględniają przygotowania przez wykonawcę raportu o oddziaływaniu na środowisko i mogą, w wyjątkowych przypadkach, zostać przedłużone ze względu na charakter, złożoność, lokalizację lub wielkość projektu strategicznego.

Projekty strategiczne uznaje się za będące w interesie publicznym. Zgodnie z Konwencją z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska można przyznać dodatkowy czas na merytoryczny i aktywny udział społeczności, na które projekt strategiczny ma wpływ.

Podgrupa ds. finansowania utworzona w ramach Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych zapewnia projektom strategicznym doradztwo i wsparcie w zakresie uzupełniania finansowania takich projektów.

Komisja ustanawia system ułatwiający zawieranie umów odbioru między projektami strategicznymi a innymi właściwymi podmiotami gospodarczymi.

Państwa członkowskie muszą podejmować inne działania wspierające rozwój łańcucha wartości surowców krytycznych, w szczególności poprzez:

- wyznaczenie pojedynczego punktu kontaktowego odpowiedzialnego za zarządzanie procedurą wydawania zezwoleń projektom dotyczącym surowców krytycznych;
- zapewnienie, aby organy odpowiedzialne za planowanie uwzględniały, w stosownych przypadkach, postanowienia dotyczące takich projektów;
- sporządzenie krajowych programów poszukiwań ukierunkowanych na surowce krytyczne i minerały nośnikowe do 24 maja 2025 r. i aktualizowanie ich co najmniej raz na pięć lat.

Monitorowanie i ograniczanie ryzyka

- Komisja, we współpracy z organami państw członkowskich, monitoruje ryzyko związane z dostawami surowców krytycznych poprzez monitorowanie parametrów, takich jak przepływy handlowe lub zmienność cen, oraz poprzez przeprowadzanie testów warunków skrajnych obejmujących odpowiednie łańcuchy dostaw.
- Ponadto Komisja współpracuje z państwami członkowskimi, aby koordynować unijne zapasy strategiczne surowców strategicznych w celu ograniczenia potencjalnych zakłóceń w dostawach.
- W celu zapewnienia gotowości wskazane duże przedsiębiorstwa, które wykorzystują surowce strategiczne do wytwarzania szeregu produktów, takich jak baterie do magazynowania energii, roboty, drony i satelity, co trzy lata przeprowadzają ocenę ryzyka dotyczącą ich łańcuchów dostaw surowców strategicznych. Komisja stosuje również system mający na celu próbę dostosowania dostaw do popytu na surowce strategiczne.

Zrównoważoność i obieg zamknięty

- Państwa członkowskie przyjmują krajowe programy dotyczące obiegu zamkniętego surowców krytycznych, w szczególności z myślą o sprzyjaniu postępowi technologicznemu, efektywnemu gospodarowaniu zasobami i obiegowi zamkniętemu.
- Podmioty zobowiązane są do sporządzania planów gospodarowania odpadami oraz do przeprowadzania oceny potencjalnego odzysku surowców krytycznych ze składowanych przez nie odpadów wydobywczych.
- Producenci muszą wyraźnie wskazywać, czy produkty, takie jak samochody, pralki i kuchenki mikrofalowe, zawierają co najmniej jeden magnes trwały, oraz przedstawiać informacje na temat możliwości recyklingu zawartych w nich surowców krytycznych.
- Komisja może uznawać systemy certyfikacji związane ze zrównoważonością surowców krytycznych oraz ustanawiać zasady obliczania i weryfikowania śladu środowiskowego różnych surowców krytycznych.

Rozporządzenie ustanawia Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych, której podgrupy tematyczne mają doradzać Komisji i nadzorować wdrażanie aktu.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02024R1252-20240503>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, projekty, stanowiska:**

1. Akt o cyberbezpieczeństwie

Konsultacje publiczne przepisów prawa gospodarczego (cyberbezpieczeństwo w UE) – zgodnie z założeniami [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA \(Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa\) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia \(UE\) nr 526/2013 \(akt o cyberbezpieczeństwie\) oraz \[Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady \\(UE\\) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii w kontekście konkluzji Rady Unii Europejskiej z dnia 6 grudnia 2024 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa \\(„ENISA”\\) – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. \\[Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 20 czerwca 2025 r.\\]\\(#\\)\]\(#\)](#)

W programie prac Komisji na 2025 r. kładzie się silny nacisk na uproszczenie, które uznano za warunek wstępny zwiększenia dobrobytu i odporności Unii. W piśmie określającym zadania skierowanym do wiceprzewodniczącej wykonawczej Henny Virkkunen przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen podkreślono znaczenie, jakie dla Unii Europejskiej ma zapewnienie wysokich standardów cyberbezpieczeństwa i usprawnienie procesu przyjmowania europejskich programów certyfikacji cyberbezpieczeństwa. W konkluzjach Rady z dnia 6 grudnia 2024 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa („ENISA”) wezwano również do takich działań. Przegląd aktu o cyberbezpieczeństwie jest również jedną z inicjatyw przewidzianych w strategii ProtectEU.

Przyjęty w 2019 r. akt o cyberbezpieczeństwie nadał ENISA stały status i stworzył europejskie ramy certyfikacji cyberbezpieczeństwa.

Akt o cyberbezpieczeństwie został przyjęty w 2019 r. na podstawie art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który upoważnia prawodawcę unijnego do przyjmowania środków harmonizujących krajowe przepisy ustawowe i wykonawcze, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Podstawa prawna przeglądu aktu o cyberbezpieczeństwie pozostaje bez zmian.

Inicjatywa ta ma na celu zmianę aktu o cyberbezpieczeństwie, doprecyzowanie mandatu Agencji UE ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA) oraz udoskonalenie europejskich ram certyfikacji cyberbezpieczeństwa w celu osiągnięcia większej odporności. Inicjatywa ma również na celu usprawnienie, uproszczenie i uzupełnienie prawodawstwa UE, aby wdrażanie unijnych ram cyberbezpieczeństwa było bardziej przyjazne dla użytkowników i przedsiębiorstw, oraz priorytetowe traktowanie środków wspierających cele UE w zakresie rozwoju bezpiecznego i odpornego łańcucha dostaw, w tym unijnej bazy przemysłowej ds. cyberbezpieczeństwa.

Celem konsultacji jest zebranie opinii szerokiego grona zainteresowanych stron, w tym:

- właściwych organów państw członkowskich, w tym organów związanych z cyberbezpieczeństwem;
- grup ds. cyberbezpieczeństwa, takich jak Europejska Grupa ds. Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa oraz Grupa Interesariuszy ds. Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa;
- innych organów UE zajmujących się cyberbezpieczeństwem;
- stowarzyszeń branżowych i przedstawicieli przemysłu (w tym MŚP) oraz poszczególnych podmiotów;
- naukowców i środowiska akademickiego;
- specjalistów z branży cyberbezpieczeństwa oraz
- organizacji konsumenckich i obywateli.

W ramach tych konsultacji Komisja zamierza zebrać opinie zainteresowanych stron na temat przeglądu aktu o cyberbezpieczeństwie, a mianowicie:

- obszarów obecnego mandatu ENISA wymagających zmiany;
- obszarów obecnych europejskich ram certyfikacji cyberbezpieczeństwa wymagających zmiany oraz wyzwań związanych z bezpieczeństwem łańcucha dostaw ICT;
- potrzeby uproszczenia środków w zakresie cyberbezpieczeństwa i obowiązków sprawozdawczych.

Link: <https://pracodawcy.pl/akt-o-cyberbezpieczenstwie/>

2. Europejska strategia na rzecz infrastruktury badawczej i technologicznej

Konsultacje publiczne przepisów prawa gospodarczego w UE (badania i innowacje) – na podstawie analizy Komunikatu KE Nowa europejska przestrzeń badawcza na rzecz badań naukowych i innowacji na podstawie art. 179 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do utworzenia europejskiej przestrzeni badawczej – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 22 maja 2025 r.

Infrastruktury badawcze zapewniają obiekty, usługi i zasoby dla naukowców i innowatorów umożliwiające prowadzenie nowatorskich badań, rozwój innowacyjnych technologii i wspieranie innowacji. Infrastruktury technologiczne zapewniają obiekty, zdolności i zasoby niezbędne do opracowywania, testowania, rozwijania na większą skalę i walidacji technologii, przyspieszając rozwój innowacji z myślą o przyjęciu tychże przez społeczeństwo i rynek. Światowej klasy ekosystem infrastrukturalny badawczych i technologicznych w Europie jest olbrzymim atutem strategicznym leżącym u podstaw doskonałości naukowej i technologicznej oraz konkurencyjności przemysłowej.

Znaczenie tych infrastruktur było wielokrotnie podkreślane w dokumentach strategicznych, takich jak raport Draghiego („zwiększenie finansowania i ściślejsza koordynacja są potrzebne do rozwoju wiodących w świecie infrastruktur badawczych i technologicznych”), raport Letty („kluczowym filarem piątej swobody jest wzmocnienie pozycji naszych infrastruktur badawczych”) i raport Heitora („w całej Europie infrastruktury badawcze i technologiczne powinny być traktowane priorytetowo, aby wspierać europejski ekosystem badań naukowych, rozwoju i innowacji oraz przyciągać i zatrzymywać badaczy”).

Europejska przestrzeń badawcza (EPB) korzysta z bogatego środowiska ogólnoeuropejskich infrastruktur badawczych, zgodnie z priorytetami Europejskiego Forum Strategii ds. Infrastruktur Badawczych (ESFRI). Jednak pomimo starań na rzecz nadania priorytetowego znaczenia i wprowadzenia koordynacji, podejmowanych od początku XXI wieku, zapewnienie trwałego charakteru tych infrastruktur pozostaje wyzwaniem, podobnie jak utrzymanie wiodącej pozycji UE w stosunku do naszych konkurentów.

Infrastruktura badawcza i technologiczna zapewnia zdolności naukowe i technologiczne niezbędne do osiągnięcia doskonałości i konkurencyjności europejskich ekosystemów badań naukowych, innowacji i przemysłu. Niemniej jednak ograniczenia budżetowe oraz inne poważniejsze przeszkody utrudniają tworzenie, eksploatację i modernizację tej infrastruktury oraz skuteczny dostęp do jej usług. Strategia zwiększy komplementarność i ofertę usług oraz będzie promować łączenie i priorytetowe traktowanie inwestycji, co doprowadzi do poprawy zdolności oraz zmniejszenia ryzyka i kosztów inwestycji.

Inicjatywa wchodzi w zakres obszaru polityki „badania naukowe i rozwój technologiczny”, w którym UE i jej państwa członkowskie dzielą uprawnienia (tzn. mają „kompetencje dzielone”). W szczególności inicjatywa przyczyni się do wzmocnienia europejskiej bazy naukowej i technologicznej, w pełni urzeczywistniając europejską przestrzeń badawczą, w której badacze, wiedza naukowa i technologie podlegają swobodnej wymianie. Inicjatywa ma również na celu wzmocnienie konkurencyjności UE, w tym w przemyśle, a także promowanie wszelkiej działalności badawczej uznanej za niezbędną na mocy innych rozdziałów Traktatów, zgodnie z art. 179 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Link: <https://pracodawcy.pl/europejska-strategia-na-rzecz-infrastruktury-badawczej-i-technologicznej/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Surowce krytyczne / Critical raw materials

Surowce krytyczne (CRM)

Surowce mają kluczowe znaczenie dla gospodarki europejskiej. Tworzą silną bazę przemysłową, produkując szeroką gamę towarów i zastosowań wykorzystywanych w życiu codziennym i nowoczesnych technologiach. Niezawodny i nieograniczony dostęp do niektórych surowców jest coraz większym problemem w UE i na całym świecie. Aby sprostać temu wyzwaniu, Komisja Europejska stworzyła wykaz surowców krytycznych dla UE, który podlega regularnemu przeglądowi i aktualizacji. Surowce krytyczne łączą surowce o dużym znaczeniu dla gospodarki UE i wysokim ryzykiem związanym z ich dostawami.

Dlaczego surowce krytyczne są ważne

- Powiązanie z przemysłem – surowce nieenergetyczne są powiązane ze wszystkimi gałęziami przemysłu na wszystkich etapach łańcucha dostaw
- Nowoczesna technologia – postęp technologiczny i jakość życia zależą od dostępu do coraz większej ilości surowców. Na przykład smartfon może zawierać do 50 różnych rodzajów metali, z których wszystkie przyczyniają się do jego niewielkich rozmiarów, lekkości i funkcjonalności.
- Środowisko – surowce są ściśle powiązane z czystymi technologiami. Są niezastąpione w panelach słonecznych, turbinach wiatrowych, pojazdach elektrycznych i energooszczędnym oświetleniu.

Co robi Komisja

- Pierwszy wykaz surowców krytycznych – w 2011 r. w komunikacie w sprawie surowców opublikowano wykaz 14 surowców krytycznych. Wykaz surowców krytycznych został ustanowiony jako działanie priorytetowe w ramach unijnej inicjatywy na rzecz surowców z 2008 r. Komisja zobowiązuje się do aktualizowania wykazu co najmniej raz na trzy lata w celu odzwierciedlenia rozwoju produkcji, rynku i technologii.
- Drugi wykaz surowców krytycznych – w 2014 r. w komunikacie w sprawie wykazu surowców krytycznych z 2014 r. opublikowano pierwszy zmieniony wykaz 20 surowców krytycznych.
- Trzeci wykaz surowców krytycznych – w 2017 r. w komunikacie w sprawie wykazu surowców krytycznych z 2017 r. opublikowano trzeci wykaz 27 surowców krytycznych w oparciu o udoskonaloną metodykę.
- Czwarty wykaz surowców krytycznych – w 2020 r. w komunikacie w sprawie surowców krytycznych opublikowano czwarty wykaz 30 surowców krytycznych
- Metodologia dotycząca surowców krytycznych – w lipcu 2017 r. Komisja opublikowała zmienioną metodykę ustanawiania unijnego wykazu surowców krytycznych. Zsyntetyzowane wytyczne opierają się na metodyce zastosowanej w odniesieniu do wykazów surowców krytycznych w 2011 i 2014 r. Uwzględniają one również usprawnienia metodologiczne wskazane przez Komisję w projekcie „Ocena metodyki w wykazie surowców krytycznych” w obszarach takich jak zastosowania produkcyjne, handel, zastępowanie, recykling. Ocena z 2020 r. opiera się na tej samej metodyce co w 2017 r. Dodatkowe informacje dotyczące metodyki można znaleźć w sprawozdaniu referencyjnym opublikowanym we wrześniu 2020 r.

- Sprawozdanie w sprawie surowców krytycznych i gospodarki o obiegu zamkniętym– w styczniu 2018 r. Komisja opublikowała sprawozdanie podkreślające potencjał wykorzystania surowców krytycznych w bardziej zamkniętym obiegu w naszej gospodarce. Dokonując przeglądu ważnych sektorów surowców krytycznych, opisano w nim odpowiednie polityki UE, odniesiono się do kluczowych inicjatyw, przedstawiono i podano źródła danych, określono dobre praktyki i wskazano możliwe dalsze działania.
- Sprawozdanie JRC „Nauka na rzecz polityki”: W maju 2019 r. Komisja opublikowała sprawozdanie pt. „Odzyskiwanie surowców krytycznych i innych pochodzących z odpadów górniczych i składowisk – aktualna sytuacja w zakresie istniejących praktyk”. Przedstawiono w nim istniejące praktyki w zakresie odzyskiwania surowców krytycznych i innych z odpadów wydobywczych i składowisk odpadów. W sprawozdaniu przedstawiono procesy technologiczne odzyskiwania różnych materiałów z odpadów wydobywczych i przemysłowych, a także najlepsze praktyki w zakresie poprawy bazy wiedzy na temat dostępności materiałów wtórnych. Ponadto zawiera on potencjalne szacunki odzysku niektórych materiałów i określa warunki wstępne dla praktyk odzysku na większą skalę niż obecnie.
- Sprawozdanie w sprawie surowców na potrzeby strategicznych technologii i sektorów – we wrześniu 2020 r. Komisja przedstawiła to sprawozdanie prognostyczne. W szczególności oszacowano w nim zapotrzebowanie materiałowe na rozwijające się technologie, takie jak czyste technologie energetyczne (fotowoltaika, wiatr, magazynowanie), mobilność elektryczna i technologie cyfrowe (ICT, robotyka, drukowanie 3D), na podstawie unijnych scenariuszy neutralności klimatycznej do 2050 r. i innych prognoz. Przedstawiono w nim prognozy dotyczące popytu na materiały w tych sektorach do 2030 r. i 2050 r. oraz wskazano zagrożenia dla dostaw i wąskie gardła na różnych poziomach łańcuchów dostaw.
- Europejski sojusz na rzecz surowców– W komunikacie w sprawie surowców krytycznych z 2020 r. zapowiedziano utworzenie sojuszu przemysłowego na rzecz zapewnienia zrównoważonych dostaw surowców w Europie. Dzięki zgromadzeniu wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron w strategicznych łańcuchach wartości i ekosystemach przemysłowych sojusz będzie początkowo koncentrował się na najpilniejszych potrzebach, a mianowicie na zwiększeniu odporności UE na pierwiastki ziem rzadkich i łańcuchy wartości magnezów trwałych. Ma to zasadnicze znaczenie dla kluczowych ekosystemów przemysłowych UE, takich jak przemysł motoryzacyjny, energia ze źródeł odnawialnych, obronność i przemysł lotniczy i kosmiczny. Później sojusz rozszerzy się, aby zaspokoić inne potrzeby w zakresie surowców krytycznych i metali nieszlachetnych, w tym projekty wspierające gospodarkę o obiegu zamkniętym i dotyczące Europejskiego Zielonego Ładu. Będzie to proces branżowy prowadzony przez EIT RawMaterials, którego zadaniem będzie określenie możliwości, barier i stworzenie odpowiednich przypadków inwestycji z udziałem zainteresowanych stron i partnerów branżowych. EIT RawMaterials opublikuje szczegóły dotyczące przystąpienia do sojuszu.

Cele listy CRM:

- wzmocnienie konkurencyjności przemysłu europejskiego zgodnie z odnowioną strategią przemysłową dla Europy
- stymulowanie produkcji surowców krytycznych poprzez intensyfikację nowych działań w zakresie górnictwa i recyklingu w UE
- wspieranie efektywnego wykorzystania i recyklingu surowców krytycznych, co jest obszarem priorytetowym w planie działania UE dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym
- zwiększenie świadomości potencjalnych zagrożeń związanych z dostawami surowców i związanych z nimi możliwości wśród państw UE, przedsiębiorstw i inwestorów

- negocjować umowy handlowe, kwestionować środki zakłócające handel, opracowywać działania w zakresie badań naukowych i innowacji oraz wdrażać program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do 2030 r. i jego cele w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Metodyka identyfikacji surowców krytycznych

Komisja przeprowadza ocenę krytyczności na szczeblu UE w odniesieniu do szerokiej gamy surowców nieenergetycznych i nierolniczych. Ocenę krytyczności z 2020 r. przeprowadzono w odniesieniu do 66 materiałów kandydujących (63 poszczególne materiały i 3 grupy materiałów: ciężkie pierwiastki ziem rzadkich, lekkie pierwiastki ziem rzadkich, metale z grupy platynowców, łącznie 83 materiały). W 2011 r. oceniono 41 materiałów, w 2014 r. oceniono 54 materiały, a w 2017 r. – 78.

Głównymi parametrami stosowanymi do określenia krytyczności materiału dla UE są:

- Znaczenie gospodarcze – ma na celu zapewnienie wglądu w znaczenie materiału dla gospodarki UE pod względem zastosowań końcowych i wartości dodanej (VA) odpowiednich sektorów wytwórczych UE na poziomie NACE rev.2 (poziom dwucyfrowy). Znaczenie gospodarcze jest korygowane za pomocą wskaźnika substytucji (SIEI) związanego z technicznymi i kosztowymi wynikami substytutów dla poszczególnych zastosowań.
- Ryzyko związane z podażą – odzwierciedla ryzyko zakłócenia dostaw materiału do UE. Opiera się on na koncentracji pierwotnych dostaw z krajów produkujących surowce, z uwzględnieniem ich wyników w zakresie zarządzania i aspektów handlowych. W zależności od zależności UE od przywozu proporcjonalnie uwzględnia się dwa zestawy krajów produkujących – dostawców globalnych i kraje, z których UE pozyskuje surowce. SR mierzy się na etapie „wąskiego gardła” materiału (wydobycie lub przetworzenie), który stanowi największe ryzyko dla dostaw w UE. Zastąpienie i recykling są uważane za środki zmniejszające ryzyko.

Piąty wykaz surowców krytycznych dla UE z 2023 r.

W 2023 r. w załączniku II do wniosku dotyczącego rozporządzenia COM(2023) opublikowano piąty wykaz 34 surowców krytycznych na podstawie badania dotyczącego surowców krytycznych dla UE w 2023 r. – sprawozdanie końcowe. W ramach oceny przeanalizowano 70 kandydujących surowców, w tym 67 pojedynczych materiałów i trzy grupy materiałów: dziesięć ciężkich (HREE) i pięć lekkich (LREE) pierwiastków ziem rzadkich oraz pięć metali z grupy platynowców (PGM). Oceniono cztery nowe materiały: neon, krypton, ksenon i drewno okrągłe. Tytan metaliczny został oceniony oprócz tytanu. Aluminium i boksyt zostały połączone ze względu na spójność. Miedź i nikiel nie spełniają progów surowców krytycznych, ale są ujęte w wykazie surowców krytycznych jako surowce strategiczne zgodnie z aktem w sprawie surowców krytycznych.

Unijne sprawozdanie prognostyczne uzupełnia ocenę krytyczności perspektywiczną perspektywą skoncentrowaną na wybranych strategicznych technologiach i sektorach. W 2023 r. w drugim badaniu prognostycznym oceniono 15 technologii przyporządkowanych do 5 sektorów strategicznych. Aktualizacja badania daje aktualny obraz zapotrzebowania na materiały w zakresie tych technologii w latach 2030 i 2050 oraz zapewnia pełniejszy obraz technologii potrzebnych do osiągnięcia strategicznych celów UE. Badanie posłużyło również jako dowody potwierdzające przy opracowywaniu aktu w sprawie surowców krytycznych i wykazu surowców strategicznych.

Więcej informacji na temat każdego surowca krytycznego można znaleźć na stronie internetowej projektu SCRREEN: Zestawienia informacji na temat surowców według projektu SCRREEN.

Główni światowi i krajowi producenci surowców krytycznych

Przemysł i gospodarka UE są uzależnione od rynków międzynarodowych, aby zapewnić dostęp do wielu ważnych surowców, ponieważ są one produkowane i dostarczane przez

państwa trzecie. Choć w UE istnieje krajowa produkcja niektórych surowców krytycznych, zwłaszcza hafnu, w większości przypadków UE jest uzależniona od przywozu z państw trzecich.

Podaż wielu surowców krytycznych jest wysoce skoncentrowana. Na przykład Chiny zapewniają 100 % dostaw ciężkich pierwiastków ziem rzadkich do UE, Turcja – 99 % dostaw boru do UE, a Republika Południowej Afryki – 71 % zapotrzebowania UE na platynę i jeszcze większy udział metali z grupy platynowców: irydu, rodu i rutenu.

Ryzyko związane z koncentracją produkcji jest w wielu przypadkach spotęgowane niskimi wskaźnikami substytucji i recyklingu.

Akt w sprawie surowców krytycznych

Akt w sprawie surowców krytycznych stanowi kompleksową reakcję na ryzyko zakłóceń w dostawach surowców krytycznych i słabości strukturalne unijnych łańcuchów dostaw surowców krytycznych. W związku z tym akt w sprawie surowców krytycznych zapewni UE dostęp do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych, umożliwiając Europie osiągnięcie jej celów klimatycznych i cyfrowych, utrzymanie konkurencyjności przemysłu UE i zapewnienie prawidłowego funkcjonowania jednolitego rynku.

Analiza systemu materiałowego (MSA)

Analiza systemu materiałowego (MSA) składa się z mapy przepływów materiałów w ramach gospodarki UE, jako surowców lub części komponentów lub produktów. Pokazuje ich przejście od wejścia do gospodarki (wydobycie i przywóz), wzdłuż łańcucha wartości (produkcja, zwiększenie zapasów) do wyjścia (spożycie, wywóz) i wycofania z eksploatacji poprzez unieszkodliwianie lub odzysk.

Critical raw materials

Raw materials are crucial to Europe's economy. They form a strong industrial base, producing a broad range of goods and applications used in everyday life and modern technologies. Reliable and unhindered access to certain raw materials is a growing concern within the EU and across the globe. To address this challenge, the European Commission has created a list of critical raw materials (CRMs) for the EU, which is subject to a regular review and update. CRMs combine raw materials of high importance to the EU economy and of high risk associated with their supply.

Why critical raw materials are important

- Link to industry – non-energy raw materials are linked to all industries across all supply chain stages
- Modern technology – technological progress and quality of life rely on access to a growing number of raw materials. For example, a smartphone might contain up to 50 different kinds of metals, all of which contribute to its small size, light weight and functionality.
- Environment – raw materials are closely linked to clean technologies. They are irreplaceable in solar panels, wind turbines, electric vehicles, and energy-efficient lighting.

What the Commission does

- First list of CRMs – in 2011, a list of 14 CRMs was published in the communication on raw materials. The list of CRMs was established as a priority action of the EU 'raw materials initiative' of 2008. The Commission is committed to updating the list at least every 3 years to reflect production, market and technological developments.
- Second list of CRMs – in 2014, a first revised list of 20 CRMs was published in the communication on the list of critical raw materials 2014.
- Third list of CRMs – in 2017, a third list of 27 CRMs was published in the communication on the list of critical raw materials 2017, based on a refined methodology.

- Fourth list of CRMs – in 2020, a fourth list of 30 CRMs was published in the [communication on critical raw materials](#)
- Methodology on CRMs – in July 2017, the Commission published a revised methodology for establishing the EU list of critical raw materials. The synthesised [guidelines](#) build on the methodology used for the lists of CRMs in 2011 and 2014. They also integrate the methodological improvements identified by the Commission in the project ‘assessment of the methodology on the list of critical raw materials’, in areas such as manufacturing applications, trade, substitution, recycling. The 2020 assessment follows the same methodology as in 2017. Additional information regarding the methodology can be found in the [background report](#) published in September 2020.
- [Report on CRMs and the circular economy](#) – in January 2018, the Commission published a report highlighting the potential for a more circular usage of CRMs in our economy. Reviewing important sectors for CRMs, it describes relevant EU policies, refers to key initiatives, presents and gives sources of data, identifies good practices and indicates possible further actions.
- [JRC science for policy report](#): ‘Recovery of critical and other raw materials from mining waste and landfills – state of play on existing practices’ – in May 2019, the Commission issued a report. It shows existing practices to recover critical and other raw materials from extractive waste and landfill. The report outlines technological processes for the recovery of different materials from mining tailings and industrial waste as well as best practices for improving the knowledge base on the availability of secondary materials. Furthermore, it provides potential recovery estimates of certain materials and outlines prerequisites for recovery practices on a larger scale than today.
- [Report on raw materials for strategic technologies and sectors](#) – in September 2020, the Commission presented this foresight report. Specifically, it estimates material needs for growing technologies such as clean energy technologies (photovoltaic, wind, storage), electric mobility and digital technologies (ICT, robotics, 3D printing) based on the [EU’s 2050 climate-neutrality scenarios](#) and other forecasts. It provides an outlook to 2030 and 2050 of material demand for these sectors and identifies supply risks and bottlenecks at different levels of the supply chains.
- [European Raw Materials Alliance](#) – The [2020 Communication on Critical Raw Materials](#) announces the launch of an industrial alliance dedicated to securing a sustainable supply of raw materials in Europe. By bringing together all relevant stakeholders along strategic value chains and industrial ecosystems, the alliance will initially focus on the most pressing needs, namely to increase EU resilience in the rare earth elements and permanent magnet value chains. This is vital to key EU industrial ecosystems, such as automotive, renewable energy, defence and aerospace. Later, the alliance will expand to address other critical raw material and base metal needs, including projects supporting the circular economy and addressing the [EU Green Deal](#). There will be an industry-driven process led by [EIT RawMaterials](#), whose task will be to identify opportunities, barriers and create relevant investment cases with stakeholders and industry partners. EIT RawMaterials will publish details of how to join the alliance.

The list of CRMs should help

- strengthen the competitiveness of European industry in line with the [renewed industrial strategy for Europe](#)
- stimulate the production of CRMs by enhancing new mining and recycling activities in the EU
- foster efficient use and recycling of critical raw materials, a priority area in the [EU circular economy action plan](#)
- increase awareness of potential raw material supply risks and related opportunities among EU countries, companies and investors

- negotiate trade agreements, challenge trade distortion measures, develop research and innovation actions and implement the 2030 ‘agenda on sustainable development and its sustainable development goals’.

The methodology to identify CRMs

The Commission carries out a criticality assessment at EU level on a wide range of non-energy and non-agricultural raw materials. The 2020 criticality assessment was carried out for 66 candidate materials (63 individual materials and 3 material groups: heavy rare earth elements, light rare earth elements, platinum group metals, amounting to 83 materials in total). In 2011, 41 materials were assessed, 54 materials were assessed in 2014, and 78 in 2017.

The main parameters used to determine the criticality of the material for the EU are

- Economic importance – aims at providing insight into the importance of a material for the EU economy in terms of end-use applications and the value added (VA) of corresponding EU manufacturing sectors at the NACE rev.2 (2-digit level). The economic importance is corrected by the substitution index (SIEI) related to technical and cost performance of the substitutes for individual applications.
- Supply risk – reflects the risk of a disruption in the EU supply of the material. It is based on the concentration of primary supply from raw materials producing countries, considering their governance performance and trade aspects. Depending on the EU import reliance (IR), proportionally the 2 sets of the producing countries are taken into account — the global suppliers and the countries from which the EU is sourcing the raw materials. SR is measured at the ‘bottleneck’ stage of the material (extraction or processing), which presents the highest supply risk for the EU. Substitution and recycling are considered risk-reducing measures.

Fifth list 2023 of critical raw materials for the EU

In 2023, a fifth list of 34 CRMs was published in the Annex II of [the Regulation proposal COM\(2023\)](#) based on the [Study on the Critical Raw Materials for the EU 2023 – Final Report](#).

The assessment screened 70 candidate raw materials, comprising 67 individual materials and three materials groups: ten heavy (HREEs) and five light (LREEs) rare earth elements, and five platinum group metals (PGMs). Four new materials were assessed: neon, krypton, xenon and roundwood. Titanium metal has been assessed in addition to titanium. Aluminium and bauxite have been merged for consistency reasons. Copper and nickel do not meet the CRM thresholds but are included on the CRM list as strategic raw materials in line with the Critical Raw Materials Act.

An EU foresight report complements the criticality assessment with the forward-looking perspective focused on selected strategic technologies and sectors. In 2023, [a second foresight study](#) assesses 15 technologies mapped to 5 strategic sectors. The update of the study gives a current picture of the technologies’ materials demand in 2030 and 2050, and provides a more complete picture of the technologies needed to reach the EU’s strategic goals. The study also served as supporting evidence in the development of the Critical Raw Materials Act and the list of strategic raw materials.

See the SCRREEN project website for more on each critical raw material: [Raw materials factsheets by SCRREEN project](#).

Main global and domestic producers of CRMs

The EU’s industry and economy are reliant on international markets to provide access to many important raw materials since they are produced and supplied by third countries. Although the domestic production of certain critical raw materials exists in the EU, notably hafnium, in most cases the EU is dependent on imports from non-EU countries.

The supply of many critical raw materials is highly concentrated. For example, China provides 100 % of the EU’s supply of heavy rare earth elements (REE), Turkey provides 99% of the

EU's supply of boron, and South Africa provides 71% of the EU's needs for platinum and an even higher share of the platinum group metals iridium, rhodium, and ruthenium.

The risks associated with the concentration of production are in many cases compounded by low substitution and low recycling rates.

Critical Raw Materials Act

The Critical Raw Materials Act is a comprehensive response to the risks of critical raw materials supply disruption and the structural vulnerabilities of EU critical raw materials supply chains. Therefore, the Critical Raw Materials Act (CRM Act) will ensure EU access to a secure and sustainable supply of critical raw materials, enabling Europe to meet its climate and digital objectives, keeping EU industrial competitiveness and ensuring the well-functioning of the single market.

See our Critical Raw Materials Act (CRMA) page.

Material system analysis (MSA)

Material system analysis (MSA) consists of a map of the flows of materials through the EU economy, as raw materials or as parts of components or products. It shows their movement from entry into the economy (extraction and import), along the value chain (production, additions to stock) to exit (consumption, exports), and end-of-life through either disposal or recovery.

Link: <https://pracodawcy.pl/surowce-krytyczne-critical-raw-materials/>

2. Konferencja „ESG Market Foresight 2025” | 13.05.2025 r.

Otoczenie regulacyjne i rynkowe związane z tematyką ESG ulega dynamicznym przemianom. Zrównoważony rozwój w praktyce biznesowej mierzy się ze zmianami prawa i (często sprzecznymi) oczekiwaniami interesariuszy. Zielona transformacja, by odniosła sukces, powinna kojarzyć się z korzyściami wynikającymi ze zmiany modelu biznesowego – w tym finansowymi.

Jak odnaleźć się w coraz bardziej złożonej, pełnej wyzwań rzeczywistości? Odpowiedzi na to i wiele innych pytań udzieli ekspertki podczas majowej konferencji „ESG Market Foresight 2025”.

KPMG zaprasza na konferencję „ESG Market Foresight 2025”, która odbędzie się w formule stacjonarnej w dniu 13 maja 2025 r. w godz. 9:30-17:00 w Warszawie w hotelu Courtyard by Marriott (ul. Żwirki i Wigury 1) .

Szczegóły wydarzenia:

- Data: 13 maja 2025 r.
- Godz.: 9:30-17:00
- Lokalizacja: Warszawa, Courtyard by Marriott (ul. Żwirki i Wigury 1)
- Formuła: stacjonarnie

Ekspertki KPMG zapraszają na przegląd trendów zielonej transformacji biznesu. Agenda wydarzenia obejmuje debaty i prezentacje dotyczące wpływu ESG na biznes oraz kluczowych aspektów, które firmy muszą uwzględnić, aby pozostać konkurencyjne na dynamicznie zmieniającym się rynku.

W pierwszym bloku ekspertki KPMG podzielą się doświadczeniami i ekspertyzą związaną z transformacją przemysłu.

W drugim bloku poruszone zostaną kwestie związane z ESG i nowymi wytycznymi, a także transformacją i raportowaniem.

Wydarzenie kierowane jest do kadry kierowniczej z obszarów, dot. CSR, ESG, dekarbonizacji, energii, surowców/odpadów, ryzyk.

[KPMG prosi o rejestrację do 9 maja 2025 r. do godz. 17:00, poprzez uzupełnienie formularza, wykorzystując przy tym służbowy adres e-mail.](#)

Udział w wydarzeniu jest bezpłatny, jednakże możliwy wyłącznie po otrzymaniu potwierdzenia. Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość selekcji zgłoszeń, zmiany terminu lub odwołania wydarzenia.

Link: <https://pracodawcy.pl/konferencja-esg-market-foresight-2025-13-05-2025-r/>

3. Blue Deal Congress. Changing the future – 14 maja 2025; Warszawa

Blue Deal Congress: Changing the future, 14 maja 2025 r., Warszawa

Federacja Przedsiębiorców Polskich zaprasza do udziału w Kongresie BLUE DEAL CONGRESS, który odbędzie się 14 maja 2025 r. w godz. 9:30-14:30 w Warszawie w Hotel Golden Tulip Warszawa Centrum.

W gronie prelegentów znajdują się czołowi przedstawiciele polskiej administracji rządowej oraz instytucji unijnych, którzy podejmą najbardziej aktualne i strategiczne tematy związane z wdrażaniem Niebieskiego Ładu:

- Finansowanie inwestycji związanych z EU Blue Deal
- Bezpieczeństwo wodne
- Dobre praktyki innowacyjne rozwiązania

Udział w Kongresie jest BEZPŁATNY!

Zarejestruj się już dziś i weź udział w wyjątkowym wydarzeniu!

Tegoroczna edycja Kongresu nabiera szczególnego prestiżu, nie tylko dzięki ścisłej współpracy z Water Europe – czołową organizacją ekspercką w dziedzinie gospodarki wodnej w Europie, która po raz pierwszy w historii przenosi swoje doroczne wydarzenie – Water Knowledge Europe – z Brukseli do Warszawy, ale także dzięki patronatowi polskiej prezydencji w Radzie UE nad naszym kongresem. To prestiżowe wyróżnienie podkreśla kluczową rolę wydarzenia w kształtowaniu strategii wodnych Europy oraz jego znaczenie dla przyszłości bezpieczeństwa wodnego na kontynencie.

13-15 maja odbędzie się wydarzenie partnera Kongresu – Water Europe

„Niebieski Ład UE” to kompleksowa, wielosektorowa strategia wodna, o której przyjęcie przez Komisję Europejską zaapelował Komitet Ekonomiczno-Społeczny w październiku 2023 r. Ta rewolucyjna inicjatywa powinna być jak najszybciej wdrożona w życie, by zapobiec negatywnym skutkom niedoboru wody w krajach członkowskich UE.

W czasach kryzysu klimatycznego i koniecznej transformacji energetycznej, nie można zapominać o dostępie do tego życiodajnego surowca. Woda jest niezbędna nie tylko dla życia człowieka, lecz również dla dobrze funkcjonującej gospodarki i procesów produkcyjnych.

Wartość inwestycji przewidzianych w strategii może wynieść niemal 390 mld zł.

Blue Deal koncentruje się na trzech obszarach:

- Dostęp do wody i geopolityka wody – ochrona czystości i przyspieszenie prac nad równym dostępem do wody na świecie.
- Zrównoważona gospodarka wodna – ograniczenie zużycia wody oraz lepsze gospodarowanie wodą i ściekami przez gospodarstwa domowe, administrację publiczną, rolnictwo i przemysł, zwłaszcza wodochłonny.

- Ekonomia Niebieskiego Ładu dla UE – przeprowadzenie zrównoważonej, konkurencyjnej i sprawiedliwej „błękitnej transformacji” w Europie poprzez skoncentrowanie na potrzebach inwestycyjnych.

W październikowej deklaracji Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyznaczył główne zasady Niebieskiego Ładu, jednymi z najważniejszych dla gospodarki są te dotyczące synchronizacji i komplementarności polityk klimatycznych, rozwoju technologii i regulacji branż wodochłonnych:

- Nowa europejska polityka wodna musi być dostosowana do wszystkich innych polityk UE, tak jak stało się w przypadku Zielonego Ładu UE. Polityka i działania w ramach Niebieskiego Ładu muszą opierać się na aktualnych, dokładnych, przejrzystych, porównywalnych, łatwo dostępnych i wiarygodnych danych dotyczących wody.
- UE musi wspierać rozwój technologii umożliwiających oszczędne gospodarowanie wodą, recykling i redukcję zanieczyszczeń, a także ich stopniowe wdrażanie w rolnictwie, przemyśle i gospodarstwach domowych.
- Rolnictwo jest zarówno główną przyczyną, jak i ofiarą niedoboru wody. UE musi realizować strategię w oparciu o zapewnienie dostępu do wody o wystarczającej jakości, a także o zrównoważone rolnictwo, które umożliwi odpowiednią i zrównoważoną produkcję żywności w UE.
- Biorąc pod uwagę związek między energią, wodą i surowcami krytycznymi, woda powinna być postrzegana jako podstawowy element strategii przemysłowej UE.
- Kompleksowej polityce wodnej UE musi towarzyszyć równie ambitny plan finansowania

Blue Deal Congress: Changing the future, 14 May 2025, Warsaw

The 2nd edition of the congress will be held on May 14 this year Blue Deal Congress: Changing the future, during which key Polish and EU decision-makers will address key topics related to the Blue Deal, including:

- Financing of investments related to the EU Blue Deal
- Water safety
- Best practices – innovative water solutions

This year's edition of the Congress takes on a special prestige, not only due to the close cooperation with Water Europe – the leading water expert organization in Europe, which for the first time ever moves its annual event – Water Knowledge Europe – from Brussels to Warsaw, but also due to the patronage of the Polish Presidency of the Council of the EU over our congress. This prestigious award underscores the event's key role in shaping Europe's water strategies and its importance for the future of water security on the continent.

Participation in the Congress is free of charge!

Register today and participate in a unique event!

Reminder! From May 13-15, alongside the Blue Deal Congress: Changing the Future, the event of our partner Water Europe will also take place.

Take part in shaping the Water-Smart Society, ensuring a safe and sustainable future for water resources!

Link: <https://pracodawcy.pl/blue-deal-congress-changing-the-future-14-maja-2025-warszawa/>

4. GOZ to nie moda, to strategia. PARP wspiera firmy w zrównoważonej transformacji - PARP

Biznes zmienia się na naszych oczach. Firmy coraz częściej stawiają na rozwiązania pozwalające oszczędzać zasoby, minimalizować odpady i maksymalnie wykorzystywać materiały. Gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) to nie tylko ekologiczna idea, ale standard, który przynosi korzyści finansowe i zwiększa konkurencyjność. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) aktywnie wspiera przedsiębiorców w tej transformacji, pomagając im dostosować się do nowych regulacji i rosnących wymagań rynku.

GOZ w 2025 roku – kluczowe zmiany i trendy

GOZ stała się nieodłącznym elementem strategii biznesowych. Coraz więcej polskich firm wdraża rozwiązania cyrkularne, dostrzegając ich wymierne korzyści. Obecnie na rynku obserwowane są następujące trendy:

- Przemysł cyrkularny na szeroką skalę – przedsiębiorstwa zamykają obiegi materiałowe, ograniczając straty surowców i zmniejszając odpady. Firmy z branż motoryzacyjnej, tekstylnej i elektronicznej inwestują w recykling surowców i projektowanie produktów z myślą o ich ponownym użyciu. Technologie, takie jak „urban mining” (górnictwo miejskie), umożliwiają odzysk cennych surowców z odpadów elektronicznych.
- Nowe modele biznesowe – tradycyjna sprzedaż ustępuje miejsca modelom wynajmu, serwisowania i subskrypcji. W branży odzieżowej popularność zyskują koncepcje „pay-per-use” czy „fashion as a service”, które ograniczają odpady tekstylne. W sektorze elektroniki użytkowej coraz więcej firm oferuje leasing sprzętu z możliwością pełnej regeneracji i ponownego wprowadzenia na rynek.
- Technologie wspierające GOZ – sztuczna inteligencja i blockchain rewolucjonizują zarządzanie surowcami i ich odzysk. AI pomaga firmom optymalizować procesy produkcyjne i analizować cykle życia produktów, a blockchain umożliwia śledzenie pochodzenia surowców i zapewnienie ich zgodności z normami cyrkularnymi.
- Surowce wtórne zamiast pierwotnych – zgodnie z wymogami UE firmy coraz częściej wykorzystują materiały z recyklingu. W budownictwie popularność zyskuje recykling betonu i stali, a w sektorze opakowaniowym standardem stają się materiały biodegradowalne lub w pełni nadające się do recyklingu.

Unijne regulacje GOZ

Unia Europejska wprowadza coraz bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące gospodarki cyrkularnej. Najważniejsze regulacje, które firmy muszą uwzględnić w swoich strategiach, to:

- Dyrektywa CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) – dyrektywa ta nakłada obowiązek raportowania działań związanych ze zrównoważonym rozwojem na coraz większą liczbę firm. W przyszłości obowiązek ten obejmie również wybrane małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP). Firmy będą musiały raportować zgodnie z jednolitymi standardami europejskimi, które uwzględniają szeroki zakres wskaźników dotyczących wpływu na klimat, środowisko, prawa człowieka, a także kwestie pracownicze i ład korporacyjny.
- Nowa polityka opakowaniowa – zgodnie z unijnym rozporządzeniem do 2030 roku wszystkie opakowania na rynku mają nadawać się do recyklingu.
- Rozszerzona odpowiedzialność producenta (ROP) – koncepcja ta zakłada, że producenci ponoszą odpowiedzialność za cały cykl życia swoich produktów.

Pomoc finansowa i edukacyjna

PARP w ramach Funduszy Europejskich oferuje również kompleksowe wsparcie dla firm wdrażających zasady GOZ, m.in. poprzez programy „Gospodarka o obiegu zamkniętym w MŚP” oraz „GOZ – to się opłaca”. Pierwszy z nich, finansowany z Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej, koncentruje się na dostarczaniu wsparcia finansowego i doradztwa dla małych i średnich firm, które chcą dostosować swoje modele biznesowe do zasad gospodarki cyrkularnej, inwestując w nowe technologie i optymalizację procesów. Z kolei „GOZ – to się

opłaca” w ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego pomaga firmom na etapie wdrażania i doskonalenia rozwiązań cyrkularnych, oferując dostęp do szkoleń i doradztwa poszkoleniowego. Dzięki tym inicjatywom przedsiębiorcy mogą nie tylko spełnić wymogi regulacyjne, ale także wykorzystać transformację w kierunku GOZ jako dźwignię do budowania przewagi konkurencyjnej, redukcji kosztów operacyjnych i zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów.

Więcej informacji o działaniach prowadzonych w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w obszarze GOZ [znajduje się na stronie](#).

Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym nie jest już wyborem, lecz koniecznością dla firm chcących utrzymać swoją konkurencyjność i zgodność z regulacjami. PARP, oferując wsparcie doradcze i finansowe, pomaga przedsiębiorcom w skutecznej transformacji, umożliwiając im nie tylko dostosowanie się do nowych wymogów, ale także osiągnięcie długofalowych korzyści operacyjnych i środowiskowych.

Link: <https://pracodawcy.pl/goz-to-nie-moda-to-strategia-parp-wspiera-firmy-w-zrownowazonej-transformacji-parp/>

5. Seminarium „Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo pracowników w przemyśle surowcowym. Bądź odpowiedzialny za innych”, 14.05.2025, Lubin

KGHM Polska Miedź S.A oraz Związek Pracodawców Polska Miedź mają zaszczyt zaprosić Państwa na seminarium „Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo pracowników w przemyśle surowcowym. Bądź odpowiedzialny za innych”, które odbędzie się w dniu 14 maja 2025 roku w godz. 10:00 – 14:00 w siedzibie KGHM Polska Miedź S.A w sali im. Jana Wyżykowskiego przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 48 w Lubinie. Dla podkreślenia znaczenia tematu spotkanie zostało objęte Honorowym Patronatem Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

Tło i kontekst spotkania stanowić będzie Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oraz Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych. Dodatkowo wydarzenie mające na celu promocję zdrowia i bezpieczeństwa w sektorze surowcowym odbędzie się w ramach Tygodnia Bezpiecznej Pracy KGHM.

Celem spotkania jest przedstawienie najlepszych praktyk firm górniczych (w tym KGHM) oraz przemysłowych w obszarze ochrony życia i zdrowia oraz także dyskusja nad efektywną współpracą między organami nadzoru, firmami górniczymi oraz partnerami społecznymi.

Ważnym elementem uroczystości będzie otwierające spotkanie wspólne złożenie kwiatów przez zaproszonych gości pod pamiątkową tablicą ku czci osób poszkodowanych w wyniku wypadków przy pracy, które będzie miało miejsce przed spotkaniem o godz. 10:00.

Uprzejmie informujemy, iż w tym roku kwiaty zostaną złożone w ramach wspólnej delegacji uczestników spotkania. Uprzejmie prosimy, aby delegacje górnicze oraz hutnicze w miarę możliwości uczestniczyły w mundurach galowych.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Seminarium. Udział w spotkaniu jest BEZPŁATNY.

Ze względów organizacyjnych uprzejmie prosimy o potwierdzenie udziału do dnia 9.05.2025 roku.

Link: <https://pracodawcy.pl/seminariumbhplubin2025/>

Źródło: EUR-Lex; Komisja Europejska; KPMG Sp. z o.o.; Federacja Przedsiębiorców Polskich; Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości; KGHM Polska Miedź S.A..